

האוניברסיטה העברית בירושלים

סילבוס

ונציה ללא מסכות: מבוא לחקר תרבות 'בתנאי
מעבדה ' - 27195

תאריך עדכון אחרון 18-02-2014

נקודות זכות באוניברסיטה העברית: 4

תואר: מוסמך

היחידה האקדמית שאחראית על הקורס: ביה"ס להיסטוריה - תכנית מצטיינים

השנה הראשונה בתואר בה ניתן ללמוד את הקורס: 0

סמסטר: סמסטר ב'

שפת ההוראה: עברית

קמפוס: הר הצופים

מורה אחראי על הקורס (רכז): פרופ' רות הכהן ופרופ' דרור ורמן

דוא"ל של המורה האחראי על הקורס: ruth.hacohen@huji.ac.il

שעות קבלה של רכז הקורס: יום ג' 15:00-16:00

מורי הקורס:
פרופ רות הכהן
פרופ דרור ורמן

תאור כללי של הקורס:

ונציה היא תופעה ייחודית בעולם הישן. רפובליקה אריסטוקרטית במשך מאות שנים לפני ראשית הקץ של המלוכה האירופית במהפכה הצרפתית (זו שבעצם חיסלה אותה), עיר מסחרית ותעשייתית תוססת במשך מאות שנים לפני המצאת הקפיטליזם, חיבור אותנטי בין מזרח ומערב מאות שנים לפני הטרנד-הגלובלי והפוליטיקלי קורקט, ועיר ששישה חודשים בשנה הסתובבו בה במסכות הרבה לפני שהפוסט מודרנה עשתה דקונסטרוקציה למושג הזהות. מה פתאום? ומה מניה? על כך נלמד יחד בקורס זה, שבו-זמנית ינסה להאיר את ייחודה ההיסטורי-תרבותי של ונציה ולהשתמש בה כדוגמא מתודולוגית לניתוח היסטורי-תרבותי. בסוף הסמינר, בשבוע האחרון של הסמסטר מתקיים סיור לונציה בהדרכת מורי הקורס.

מטרות הקורס:

קורס בינתחומי זה מבקש להקנות דרכים לחקר תרבות ייחודית על פני משך ארוך, ולהבהיר את האופנים בהם ניתן לצרף יחדיו פרספקטיבות השואבות ממרחבי ידע שונים, תוך חידוד שאלות מתודולוגיות ובחינת גבולות הפרשנות. עיקר הדגש הוא על בירור הזיקות המרובות בין נכסי תרבות מגוונים, ובהם טקסים רב ממדיים, להקשרים החומריים, כלכליים, פוליטיים ועוד שבתוכם נתהוו.

תוצרי למידה

בסיומו של קורס זה, סטודנטים יהיו מסוגלים:
. ליישם את הכלים הנ"ל במחקריהם

דרישות נוכחות (%) :
90%

שיטת ההוראה בקורס: הקורס מבוסס על קריאה מרובה של חומרים מגוונים, חשיפה ליצירות אמנות, מוסיקה וקולנוע, עליהם דנים בכיתה תוך הדגמות חיות. תוך כדי הבירור מתקיים תהליך של רפלקסיה על אופני הלימוד ודרכי הסקת המסקנות. בנוסף, מתקיים סיור לימודי בין שבוע שבמהלכו יכירו התלמידים את העיר תוך שיתוף פעיל והדדי של ידע אודות אתרים, הקשרים היסטוריים, יצירות אמנות, ועוד.

רשימת נושאים / תכנית הלימודים בקורס:

אוברטורה ונציאנית: המיתוס של ונציה במראות, מלים, צלילים; הרפובליקה המיתולוגית; עיר של תהלוכות, השתקפויות, ו"אחיזות עיניים" אחרות; סן מרקו וונציה הביזנטית; ונציה לפני ולפנים: חזון אוגוסטינוס על פי קרפצ'ו וחזיונות אחרים; תרבות הקורט/זנות: הבתולה הנפקנית, הנשואה החסודה ומשוררות אחרות - ורוניקה פרנקו (1546-1591), שרה קופיה סולם עם "נגיעות" של קזנובה; ונציה ופירנצה: אסכולת ג'ורג'ונה וצלילי הצבעים; חופש מחשבה בתור הזהב של ונציה: האקדמיות, אריסטו (המשופר) וחרם האפיפיור; הפילוסוף והפרזיט על הבמה האופראית; ונציאנים ו"אחריהם": יהודים,

מוסלמים ושאר נתינים מן האימפריה; קרנבל ונציאני: מסכות וטייפולו; "מוות בוונציה" וחורבות אחרות
- השראה דקדנטית

חומר חובה לקריאה:

- Elisabeth Crouzet-Pavan, Venice Triumphant: The Horizons of a Myth*, trans. L. G. Cochrane, Baltimore, 2002, pp. 10-18, 26 (bottom) – 28, 43 (top) to 45, 46-56.
- Patricia Brown, Private Lives in Renaissance Venice*, New Haven, 2004, pp. 23-44.
- Robert C. Davis, 'Why Bridges', in his *The War of the Fists: Popular Culture and Public Violence in Late Renaissance Venice*, Oxford, 1994, pp. 13-46. [for next time, 19-32 can be skimmed faster]
- Gasparo Contarini (1483-1542), The Commonwealth and Government of Venice* (trans. Lewes Lewkenor), London, 1599
- Edward Muir, Civic Ritual in Renaissance Venice*, Princeton, 1981, chapters 3 ("A Grateful Pope and a Dowered Bride", pp. 103-134) and 4 pt I ("Twelve Wooden Marys", pp. 135-156)
- Boccaccio, Decameron*, day IV story 2
- Don Handelman, 'The Palio of Sienna', in his *Models and Mirrors: Towards an Anthropology of Public Events*, Cambridge, 1998, pp. 116-135
- Deborah Howard and Laura Moretti, Sound and Space in Renaissance Venice*, New Haven, 2010, pp. 1-42
- Eleanor Selfridge-Field, Song and Season: Science, Culture, and Theatrical Time in Early Modern Venice*, Stanford UP, 2007, pp. 21-22; 54-73.
- Patricia Fortini Brown, Venetian Narrative Painting in the Age of Carpaccio*, New Haven, 1988, pp. 1-4 (middle), 79-86, 125-132, 156-164 (without 157)
- Alexander Nagel and Christopher Wood, 'Interventions: Toward a New Model of Renaissance Anachronism', *Art Bulletin* 87 (2005): 403-15
- Margaret Rosenthal, The Honest Courtesan: Veronica Franco, Citizen and Writer in Sixteenth-Century Venice*, University of Chicago press, 1992, pp. TBA
- Jewish Poet and Intellectual in Seventeenth-Century Venice: The Works of Sarra Copia Sulam in Verse and Prose*, compiled and edited by D. Harran, Chicago, 2009, selections
- Giacomo Casanova, History of My Life*, excerpts
- Walter Pater, "The School of Giorgione", 1877;
<http://www.victorianweb.org/authors/pater/renaissance/7.html>
- Andrew Eastham, "Walter Pater's Acoustic Space: 'The School of Giorgione', Dionysian "Anders-streben", and the Politics of Soundscape", *The Yearbook of English Studies* 40:1/2 (2010), pp. 196-216
- לאה דובב, "ג'ורג'ונה: כמו קול המים", מתוך ששה מבטים על ציור-מוזיקה, ירושלים: מוסד ביאליק, 2003, עמ' 127–160.

- Edward Muir. *The Culture Wars of the Late Renaissance* (2007), entire
- Ellen Rosand, *Monteverdi's Last Operas – A Venetian Trilogy*, Berkeley, 2007, pp. 329-377. [יתכנו דילוגים, נא לעקוב]
- Lucette Valensi, *The Birth of the Despot*, Ithaca, 1993, pp. 9-21. 31-44
- Natalie Rothman, *Brokering Empire: Trans-Imperial Subjects between Venice and*

Istanbul, 2011, introduction pp. 1-11, and top of 20 to top of 22; chapter 4 (converts and their house), pp. 123-150, 160-162
Deborah Howard, Venice and the East: The Impact of the Islamic World on Venetian Architecture 1100-1500, New Haven, 2000, chapter 6: "The Palazzo Ducale", pp. 171-188
Mikhael Bakhtin, Rabelais and His World (Bloomington, 1984), pp.5-31 and 325-331
Don Handelman, 'Christmas Mumming in Newfoundland', in his Models and Mirrors: Towards an Anthropology of Public Events, Cambridge, 1990, pp. 138-159
- Dror Wahrman, The Making of the Modern Self: Identity and Culture in Eighteenth Century England, New Haven, 2004, pp. xi-xviii, 157-185, 265-278, 294-299

חומר לקריאה נוספת:

Barker, Wagner and Venice University of Rochester Press, 2008.

Beth Glixon and Jonathan Glixon, Inventing the business of opera : the impresario and his world in seventeenth-century Venice, Oxford ; New York : Oxford University Press, 2006

Jeffrey G. Kurtzman, The Monteverdi Vespers of 1610: Music, Context, Performance. Oxford: Oxford University Press, 1999.

H. C. Robbins Landon and John Julius Norwich, Five Centuries of Music in Venice, New York: Schirmer Books, 1991.

David Chambers and Brian Pullan eds. Venice: A Documentary History, 1450-1630 , University of Toronto Press with Renaissance society of America reprint text series, 2001.

הערכת הקורס - הרכב הציון הסופי :

מבחן מסכם בכתב/בחינה בעל פה 0 %

הרצאה 70 %

השתתפות 30 %

הגשת עבודה 0 %

הגשת תרגילים 0 %

הגשת דו"חות 0 %

פרויקט מחקר 0 %

בחנים 0 %

אחר 0 %

מידע נוסף / הערות:

